

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2021, în privința inculpatului

Sîrbu Dmitri XXXXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>08.10.2019 – 28.05.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>15.10.2020 – 29.03.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>14.06.2021 – 30.06.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 28 mai 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Sîrbu Dmitri a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inclusiv conform sentinței Anenii Noi din 18.06.2019, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 25 zile închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Magurean P. și Balan A., însă în privința lor hotărârile judecătorești nu sunt atacate.

De la inculpații Sîrbu D., Magurean P. și Balan A. s-a încasat, solidar, în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1536 lei.

De la inculpații Sîrbu D., Magurean P. și Balan A. s-a încasat, solidar, în beneficiul părților vătămate Ardelean P. și Ardelean E. cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 15 mai 2018, aproximativ orele 19.00, inculpatul Sîrbu D., împreună cu Magurean P. și Balan A., aflându-se la terasa magazinului alimentar care aparține SRL „Mir-Yasmin” din XXXXXXXX, XXXXXX XXXXXX, acționând cu intenție unică spre încălcarea în mod grosolan a ordinii publice și a normelor morale de conviețuire în societate, manifestată printr-o deosebită obraznicie, sub pretextul unui conflict avut anterior cu Ardelean E. și Balan A., a aplicat forța fizică manifestată prin aplicarea multiplelor lovituri peste corp cu mâinile și picioarele părții vătămate Ardelean E., cauzându-i astfel părții vătămate leziuni corporale, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D1232 din 29.06.2018, și anume, multiple excoriații în regiunea feței, corpului, membrilor superioare și inferioare, edem al țesuturilor moi ale buzei superioare și degetului 4 al mâinii stângi, care se califică ca vătămare neînsemnată, iar lui Ardelean P. i-a aplicat două lovituri cu piciorul în regiunea genunchiului și a spatelui.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei penale în procedură simplificată.

În baza probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatului pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită comisă de mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele atenuante fiind căința sinceră și recunoașterea vinovăției, că inculpatul se caracterizează satisfăcător, anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 18.06.2019 în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității, care până la moment nu a fost executată, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă prin izolare de societate.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

Apelantul a invocat că, a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii date și a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

Pe lângă aceasta, a executat integral pedeapsa aplicată prin sentința din 18.06.2019 cu 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității, fiind convins că în materialele cauzei penale sunt documentele confirmative că sentința dată este executată.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2021, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Sîrbu Dmitri, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 7 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 29.03.2021, cu includerea perioadei arestării preventive de la 05.09.2020 până la 29.03.2021.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că, sentința a fost pronunțată integral la 28.05.2020, în lipsa inculpatului, acesta fiind anunțat în căutare.

La 17.09.2020 a fost înregistrat apelul inculpatului.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Din materialele cauzei penale rezultă că, inculpatul a fost reținut la 05.09.2020 de către Inspectoratul de Poliție Anenii Noi, dosarul de căutare fiind clasat.

În conformitate cu art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Deci, urmează a fi admisă solicitarea inculpatului privind repunerea în termen a apelului, termenul de declarare a apelului urmând a fi calculat de la data începerii executării pedepsei de către inculpat.

Or, acesta a fost reținut la 05.09.2020, iar cererea de apel a fost înregistrată la data de 17.09.2020, astfel, apelul a fost depus în termen de 15 zile de la începerea executării pedepsei.

În același timp, inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, se caracterizează satisfăcător, ca circumstanțe atenuante au fost reținute căința sinceră, recunoașterea vinovăției, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Totodată, inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 18.06.2019 în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit informației Biroului de Probațiune Anenii Noi din 17.09.2020, inculpatul a executat integral această pedeapsă în perioada 17.02.2020 – 12.03.2020, iar la 12.06.2020, a fost exclus de la evidența Biroului de Probațiune Anenii Noi în legătură cu executarea integrală a pedepsei.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, conform prevederilor alin. (1)–(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

Deci, având în vedere probele noi prezentate, care confirmă că inculpatul a executat pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității, stabilită prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 18.06.2019, nu sunt aplicabile prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal.

Astfel, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei penale reglementate la art. 75 Cod penal și ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – mai puțin gravă, de persoana inculpatului – care a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise, de prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinei și căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia și condițiile de viață ale inculpatului – nu este angajat în câmpul muncii, se

caracterizează pozitiv, se va dispune aplicarea în privința lui a pedepsei cu închisoare pe un termen de 7 luni.

Or, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale și corectarea inculpatului, deci, pedeapsa cu închisoare, cu executare reală este conformă principiilor și cerințelor prevederilor art. 75, 61 Cod penal, va influența asupra corectării și reeducării acestuia și va asigura atingerea scopului ei.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că instanța de apel, nu a verificat dacă calea de atac a fost declanșată de către titular în termenul prevăzut de lege.

Potrivit materialelor cauzei, judecarea în instanța de fond a avut loc cu participarea inculpatului, ***care a declanșat calea de atac apelul în termenul prevăzut de lege.***

Astfel, la 28.05.2020 a fost pronunțată sentința motivată. Se pare însă că inculpatul deliberat a absentat de la pronunțarea sentinței și a depus cererea de apel tocmai la 17.09.2020.

Termenul de la care urma a fi calculată prescrierea dreptului inculpatului de a contesta sentința este 28.02.2020, conform art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, iar nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea termenului, potrivit art. 230-234 Cod de procedură penală.

Totodată, în dispozitivul deciziei, instanța de apel inserează mențiunea privind condamnarea inculpatului la 7 luni închisoare, cu menținerea celorlalte dispoziții ale sentinței.

Or, sintagma „celelalte dispoziții ale sentinței” include dispozițiile sentinței privind cumularea pedepselor prin concurs de infracțiuni, iar expunerea neclară și contradictorie a dispozitivului deciziei va genera neclarități la etapa punerii în executare a hotărârii judecătorești.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, dispozitivul deciziei este expus neclar, apelul a fost introdus tardiv.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, dispozitivul hotărârii este expus neclar, apelul a fost introdus tardiv.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această consecutivitate și privind temeiul că *apelul a fost introdus tardiv*, se reține că în recursul ordinar, fiind indicat divergent că inculpatul: „*a declanșat calea de atac apelul în termenul prevăzut de lege*”, lipsește cu desăvârșire critica în raport cu concluzia instanței de apel, conținută în descriptivul deciziei contestate, că: „...în conformitate cu art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Deci, urmează a fi admisă solicitarea inculpatului privind repunerea în termen a apelului, termenul de declarare a apelului urmând a fi calculat de la data începerii executării pedepsei de către inculpat. Or, acesta a fost reținut la 05.09.2020, iar cererea de apel a fost înregistrată la data de 17.09.2020, astfel, apelul a fost depus în termen de 15 zile de la începerea executării pedepsei” (pct. 4., 5. din decizie).

Astfel, recursul nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Pe lângă aceasta, cu privire la temeiurile că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, iar *dispozitivul hotărârii este expus neclar*, se atestă că conform descriptivului deciziei atacate, instanța de apel a relevat că: „*Potrivit informației Biroului de Probațiune Anenii Noi din 17.09.2020, inculpatul a executat integral această pedeapsă în perioada 17.02.2020 – 12.03.2020, iar la 12.06.2020, a fost exclus din evidența Biroului de Probațiune Anenii Noi în legătură cu executarea integrală a pedepsei. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, conform prevederilor alin. (1)–(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe. Deci, având în vedere probele noi prezentate, care confirmă că inculpatul a executat pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității, stabilită prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 18.06.2019, nu sunt aplicabile prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal. Astfel, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei penale reglementate la art. 75 Cod penal și ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – mai puțin gravă, de persoana inculpatului – care a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, s-a căut sincer de cele comise, de prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinei și căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia și condițiile de viață ale inculpatului – nu este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, se v-a dispune aplicarea în privința lui a pedepsei cu închisoare pe un termen de 7 luni. Or, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale și corectarea inculpatului, deci, pedeapsa cu închisoare, cu executarea reală este conformă principiilor și cerințelor prevederilor art. 75, 61 Cod penal, va influența asupra corectării și reeducării acestuia și va asigura atingerea scopului ei” (pct. 4., 5. din decizie).*

Prin urmare, decizia instanței de apel conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția (pct. 4. din decizie).

În același timp, potrivit art. 469 alin. (1) pct. 17), 470 alin. (3) Cod de procedură penală, chestiunile privind explicarea suspiciunilor și neclarităților la punerea în executare a pedepselor urmează să fie soluționate de către instanța care a adoptat hotărârea rămasă definitivă, astfel că soluționarea chestiunii abordate de recurent că: *„sintagma „celelalte dispoziții ale sentinței” include dispozițiile sentinței privind cumularea pedepselor prin concurs de infracțiuni, iar expunerea neclară și contradictorie a dispozitivului deciziei va genera neclarități la etapa punerii în executare a hotărârii judecătorești” nu ține de competența instanței de recurs (pct. 5. din decizie).*

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce, în raport cu motivele invocate, este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2021, în privința inculpatului Sîrbu Dmitri XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 16 iulie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico